

deeren, werp den teerling niet. Maar de synode zei: wát geduld? we zijn allang geduldig geweest, ook met uzelf; en de zaak is rijp, en de candidaten ZULLEN „ja“ zeggen, of anders eruit. Zoo was niet de synode slachtoffer van K. S.' ongeduld, maar eerst de candidaten en toen de kerken werden slachtoffer van het synodale ongeduld.

Als nu ds Schep zijn synode — let wel: die beweert de rechter te zijn in Gods naam — psychologisch wil verklaren, tegen haar eigen verontwaardigd protest in, dan moet hij dat zelf weten; mij kan die psychologie maar matig interesseeren. Maar hij moet dan niet een psycho-technisch rapport opstellen, dat er naast is, en naar een zondebok zoekt, die den rechter partjeel moet excuseren. Een zondebok op bestelling leveren? Dank u.

Het is jammer, dat ds Schep, nu hem eindelijk de schellen deels van de oogen gaan, toch nog weer ze voor de oogen doet. Al zóu het waar zijn, dat ondergeteekende eerst de onderstelde wedergeboorte geprézen had (inplaats van ze lichtzinnig te noemen) wat gaat dat de synode aan, wat gaat het mij aan? Lagen de afgewezen bezwaarschriften er niet? Waarom negeert hij die? Waarom?

Wel, Oosterbeek móet schuld aan beide kanten hebben. Nu moet er een mecano-zondebok komen.

Als ds Schep thans schrijft: dat de uitspraak van 1905 ZELF bewijst, dat niemand de opvatting van het houden voor reeds wedergeboren, aan anderen mag opleggen, bl. 50, dan trekken we hem eens aan zijn jasje. We zeggen: waarde heer, dat schreef onder vele anderen ook K. S. destijds aan de christelijke gereformeerden, en dat schreef en sprak hij weer met anderen in 1934, toen hij het had over het „lichtzinnige“ van het spreken van onderstelde wedergeboorte, en dat herhaalde hij in zijn tegenstemmen in de commissie contra dr Ridderbos' leerformules, en dat schreef hij nog voor het laatst aan de synode in den brief van 13 Dec. 1943. Had hij het NIET gezegd, DAN zoudt u kunnen praten over een ommezwaai. Maar hij heeft het wel gezegd, toen u nog afwachtte. K. S.

Besluit van Vlaardingen

De kerkeraad der gereformeerde kerk van Vlaardingen, praeses dr F. L. Bos, heeft het volgende gepubliceerd:

„De kerkeraad, kennis genomen hebbende van de besluiten van Oosterbeek II, vastgelegd in elf punten, en lettende op de onrust van een deel der gemeente betreffende de houding van de kerkeraad ten opzichte van de zaak „Oosterbeek“, deelt de gemeente mede, dat hij in zijn vergadering van 21 Febr. '49 met meerderheid van stemmen heeft besloten:

1. Dat hij bedoelde besluiten heeft verworpen als basis voor samen-spreking;

2. Dat hij betreffende de zaak „samen-spreking“ zich stelt achter de besluiten, genomen door onze generale synode van Amersfoort;

3. Dat hij vurig hoopt en bidt, dat thans de onrust in de gemeente ophoude, opdat de kerkeraad in zijn werk niet meer belemmerd worde de gemeente Gods alhier, aan zijn zorgen toevertrouwd, te beaarden en te leiden naar het vaste Woord van haar Koning, die zijn Kerk alhier tot reformatie bracht, waarvoor alle krachten van dienaar des Woords, ouderlingen, diakenen en gemeente vereist zijn;

4. Dat hij voorts de gemeente nogmaals wijst op zijn schrijven van 26 Jan. j.l., en besluiten daarin vervat.

Hier hooren we weer eens de oude klanken. Als nu de verwarring, die ook in Vlaardingen over het tot reformatie gebrachte leven gebracht is, verder wordt onderkend, en tegengegaan, dan kan de kerk weer gaan bloeien. K. S.

Van kust tot kust

Bij de firma Oosterbaan & Le Cointre, Goes, verscheen van de hand van „Rudolf van Recst“ een werk „Van Kust tot Kust“, 250 bl. Wanneer we het in deze rubriek aankondigen, hetgeen met warme belangstelling geschiedt, is dat, omdat we aan deze publicatie kerkelijke waarde toekennen.

Niet, alsof de schrijver zich in zijn blik beperkt zou hebben tot kerkelijke kwesties. Integendeel: men vindt er van alles en nog wat in vermeld, besproken, en ook in ettelijke foto's afgebeeld, uit het overstelpend vele, dat zich voordoet aan wie reist van (Atlantische) kust tot (Pacifische) kust, door Noord Amerika dus. We vinden schrijver hier in zijn kracht: hoe fors is al dadelijk die aanpak, hoeveel heeft hij waargenomen en onthouden, en hoe frisch is stijl en voorstellingswijze. Dit keurig uitgevoerde werk is over heel de linie in hooge mate onderhoudend, en instructief, omdat het zich nimmer opsluit in een eng kringetje.

Maar we wil-en toch onze lezers gaarne op het kerkelijk belang van dit boek wijzen. De schrijver is, evenals ik zelf, gast geweest van de Protestant Reformed Churches („als organisme“). Gelijik ondergeteekende, zoo is hij daar warm ontvangen, en zijn

behandeld, en eerlijk in allerlei debatten betrokken ook over kwesties van Heyns en Kuyper, vrijmaking en binding, en heeft hij alle predikanten van die kerken ontmoet, en op onderscheiden plaatsen rustig kunnen waarnemen en concluderen. En nu onze synode besloten heeft wegen te zoeken die tot afhandeling van de vraag der kerkelijke correspondentie kunnen leiden, zullen ongetwijfeld vele van onze lezers gaarne kennis willen maken met de toestanden, en personen uit deze kerken. Ze zullen er veel van kunnen te weten komen. Ook door de prettige en vlotte fotografische opnamen, die in het boek zijn gereproduceerd.

„Sectarisch“ is het boek niet in het minst. Het is waar, dat de auteur niet veel goeds zegt van de Chr. Ref. Church. Maar dat is niet te wijten aan blikver-nauwing. Onder de LEDEN der Chr. Ref. Church zijn er ettelijken, aan wie men de prettigste herinneringen kan bewaren, en van wie men zich prachtig werk weet te herinneren. Maar de OFFICIEELE organen van die kerk, en daarmee straks heel de instelling als zodanig zelf, heeft zich niet maar geblameerd in haar overrijd capiteuleeren voor de suggesties, die men van de zijde der V.U. haar op de mouw gespeld heeft, doch ze heeft nadien ook de gemaakte fouten herhaald. En heeft zich erin vastgezet. Daarom is het geen benepen vrijgemaakt mannetje, dat hier aan het woord is, om vriendelijkheden te lanceeren tegen andere vreemde sinjeuren, ginds in Amerika, doch een eerlijk verslaggever, die, we geven toe: gewaarschuwd door krasse feiten, een hiërarchisch régime, gedreven door een paar menschen, maar om zijn onbetwist gelaten gevolgen knellend en doodlijk, heeft onderkend voor wat het is, en nu terecht heeft ingezien, dat wát nog van het gereformeerde leven in Amerika kiemkrachtig is, zich heeft doen zien in de Protestant Reformed Churches, die niet zichzelf hebben opgeworpen, maar die haar bestaan in dezen vorm en onder dezen naam, hebben te danken aan de seclarische uitdrijvingsdaden van de synode van Kalamazoo, die Rev. Hoeksema onrecht gedaan heeft en nog doet, en zich met ongelukkige citaatjes uit een oude, maar hope-loos verknoede vertaling van het latijn van Mastrigt, met citaten dus, die de werkelijke Mastrigt niet eens geschreven heeft (als men zijn latijn maar nagaat) heeft vastgewerkt tot in het zielige.

We hopen, dat onze lezers dit boek zullen aanschaffen. Ze krijgen veel meer dan kerkelijke stof, maar niet het minst om deze laatste zou ik hun de leetuur willen raden. Droog en dor is het boek van Rudolf van Recst nergens. En dat zegt iets bij zulk een breede en gevarieerde stof. K. S.

Christus in Zijn lijden

Naar onze gewoonte moet de redacteur zijn eigen werk aankondigen. Zoo moge ik dan bij dezen de verschijning melden van den tweeden druk van het eerste deel van mijn „Christus in Zijn Lijden“. We hopen, dat de andere deelen binnen niet te langen tijd kunnen volgen.

Reeds lang bestond het voornemen van den tweeden druk. Tijdsgebrek heeft eerst de nieuwe bewerking vertraagd, en de oorlog later. In mijn „duikadres“ heb ik destijds langs omwegen de copie kunnen krijgen en ze toen onder handen genomen, met geen ander boek bij de hand dan de „Korte Verklaring“. Maar toen ik een eindje op weg was, kwam er bericht van een razzia (gezegende ondergrondse); papieren en kleeren en meer gingen in een groot zeil onder den grond (die er al spoedig wat over heen liet groeien) en na den oorlog hebben we de spullen weer opgegraven, de sporen van het vocht laten zich nog aanwijken, en de tijd was al weer zooveel opgeschoten..... En nu is het dan eindelijk zoover.

Of de uitgave onveranderd gebleven is? Natuurlijk niet, want dan waren uitgever en schrijver allang klaar geweest met zetten en proeven corrigeren. De copie is over heel de linie doorgezien, verbeterd, en ook wel aangevuld. De eerste druk bevatte in het eerste deel 464 pagina's; de tweede 584; en dit, terwijl de zetspiegel aanmerkelijk grooter geworden is, wijl het formaat vergroot is. In den eersten druk ontbraken de registers; die later door een zeer op prijs gestelde vriendelijkheid van den Heer J. v. Noort vervaardigd zijn en afzonderlijk verkrijgbaar geste'd. Thans zijn de registers voor elk deel in het plan opgenomen; hier vindt men dus een tekstregister (de niet met de vindplaats gemelde, maar toch verwerkte teksten zullen wel niet alle verslagen zijn, maar dat doet er niet toe), en een zaakregister. Ook van elke bladzijde wordt de hoofdzak, in korte formule gebracht, vermeld in de inhoudsopgave. Papier en lettertype zijn door den uitgever prachtig verzorgd.

Het schrijven van dit werk, dat zijn ontstaan dankt aan het feit, dat wijlen de Heer J. H. Kok mijn (meen ik) eerste preek voor „Menigerlei Genade“ (die te lang was) moest inkorten, en toen wel lezen moest, waarna hij besloot, me voor dit werk straks uit te noodigen, heeft destijds den auteur groote blijdschap gegeven. Er is sindsdien veel gebeurd in de wereld en in de kerk. Temeer tegen den achtergrond van dit alles was het mij thans een vreugde dit boek weer door te loopen en opnieuw in overweging te nemen. Voor mezelf ben ik overtuigd, dat het nu beter is dan den eersten keer. Het moge zijn weg weer vinden. K. S.

Nieuw Oosterbeeksch palliatief (VII, slot)

Uit Schrift en Belijdenis is in voorgaande artikelen aangewezen het recht en de plicht tot ratificering van synode-besluiten. Ook maant de historie de kerkeraden aan, goed uit de oogen te zien, en zich door synoden niet op sleepstouw te laten nemen.

Hoe is de gang van zaken geweest?

Onder het kruis en uit de verstrooiing zijn in ons land de plaatselijke kerken door Christus vergaderd. Eerst later kwam men als foederatie, als kerkenbond, tot kerkverband. Maar dan altijd zóó, dat iedere plaatselijke kerk haar volle macht en vrijheid in onderwerping aan Gods Woord en onder de heerschappij van haar eenig Hoofd Christus bleef behouden.

Vandaar dat men van den aanvang af sprak van de Nederlandsche gereformeerde kerken in het meervoud, in scherpe tegenstelling met Rome, dat vooropstelde de „katholieke“ kerk met het episcopaat en beweerde, dat de plaatselijke kerken slechts deelen zijn van 't geheel, en slechts zoolang ware kerken, als zij bij dat geheel zich houden en daaraan zich onderwerpen.

Dienzelfden kant gaan thans de gebonden kerken op, het gereformeerde spoor totaal bijster. Door en door Roomsche, onschriftuurlijk en ongodelijk is de door haar synoden gevoerde propaganda, dat men zich eerst te houden had aan hetgeen een synode besloot, eer men ging vragen wat de Heere spreekt in Zijn Woord, en dienavolgens de Belijdenis eischt en de Kerkenordening. Elke regerende synode is een pauselijke synode. En elke synode, die eischt: eerst mij gehoorzamen, is een antichristelijke synode. En zullen we ons nu op dat pad laten meetroonen? We denken er niet aan.

Rechtsdraads tegen zodanig fataal drijven in, gaat het gevoelen en bedoelen der Voorbereiders en Opstellers van onze kerkenordening.

Zoo heet het in de Voorrede der Acta van het Wezelsche Convent, waar het kerkverband is voorbereid, dat men naar het Woord Gods bijeengekomen was om in alle Nederlandsche Kerken eenparige overeenstemming te doen onderhouden niet alleen inzake de leer, maar ook in de orde zelve en in de kerkelijke regering. Maar dat tot invoering van het voorgestelde noodig zou zijn de bezegeling door de Nederlandsche dienaren met unanime toestemming.

Even verder (I, 6) wordt uitgesproken: „Want dat die dingen, welke gelijkelijk allen aangaan, hetzij nu, hetzij hierna, door een of andere kerk alleen zouden worden vastgesteld, zonder het oordeel van de andere kerken te raadplegen, op welke ze evenzeer betrekking hebben, dat komt niet overeen met de autoriteit der Schrift, noch met de billijkheid der wetten“. Dus: die zaken, „die in het algemeen op alle kerken en den gemeenen dienst zien“ beslisse niet elke kerk voor zich, maar dit geschiede op een synode. Gesteld echter eens, dat er om een of andere reden geen synode kan gehouden worden? In dat geval, zoo vervolgen de Wezelsche Artikelen, kiese men eenige mannen, die eerst elk voor zich of met zijn drieën een concept opstellen aangaande alle zaken, die de kerken in het gemeen aangaan; daarna moeten ze uit al die concepten een zeker formulier ontwerpen, „het welk of door de stem van iedere kerk afzonderlijk en van alle kerken saam zal worden goedgekeurd, of zoo iets verbetering behoefde, met eenparige toestemming verbeterd en in een juister vorm gebracht zal worden“.

Geen heerschappij van menschen, 't zij al of niet in synoden bijeen — alle nadruk valt op de vrijheid en zelfstandigheid der plaatselijke kerken, die elken voorslag van menschen hebben te toetsen aan het Woord des Heeren. Opdringing? Ik synode spreek, en gij, kerken hebt te buigen? Hoe volkomen vreemd is dergelijke aanmatiging aan het gedachtenklimaat, waarin het gereformeerde kerkrecht aanvankelijk zijn uitdrukking en formuleering hier te lande ontving. Wij herinneren hier nog eens aan de bekende uitspraak van de opstellers der Wezelsche Artikelen (V, 19), als het gaat over verlaten van of losmaking uit den dienst, waarin natuurlijk de classis gekend moet worden: „Nochtans meenen wij niet, dat aan de vergaderingen der classis enig recht in deze zaak over eenige kerk of hare dienaren toe te kennen zij, tenzij deze (kerk) hierin uit eigen beweging toestemme; opdat de kerk niet tegen haar wil beroofd worde van haar rechten gezag“.

Terwijl aan het slot (VIII, 22) verklaard wordt: „De Dienaars, die zich de moeite hebben getroost, deze (bepalingen) bijeen te brengen, wil en hiermee openlijk voor God en menschen betuigd hebben, dat zij bij het vaststellen van deze capita, welke tot zoover opgeteekend zijn ten bate van de goede conditie der Nederlandsche kerken, en haar uniforme en overeenstemmende regeling, dit door hen gedaan is zonder enig nadeel voor de andere kerken.....“. Daarom werd dan ook in de kerkenordeningen uitdrukkelijk melding gemaakt van het „gemeen accoord“ waarmee ze waren gesteld en aangenomen (Middelburg 1581,

art. 69; 's-Gravenhage 1586, art. 79; Dordrecht 1618—19, art. 86, thans art. 87).

Bindende kracht, zoo oordeelde men, komt aan de synodebesluiten als zoodanig niet toe. Bindende kracht heeft alleen het Woord des Heeren. En synodebesluiten worden door de kerkeraden aanvaard, omdat en in zover ze overeenkomen met het Woord des Heeren.

Zijn de kerken, zijn de synoden bij dit Schriftmatig inzicht gebleven?

Bewaarden ze de juiste gedachte, dat de macht verblijft bij de mandaterende kerken?

Helaas neen.

De kerken moeten met haar synoden, hoe nuttig en belangrijk en uitnemend werk ze vaak gedaan hebben en doen, uitermate voorzichtig zijn.

Al vrij spoedig na de Reformatie der 16e eeuw matigden de synoden zich soms een gezag aan, dat hun allerminst toekwam.

Het ging langzamerhand (en het gaat, ook in onzen tijd) naar het noodlottig proces, door Dr F. L. Rutgers zoo meesterlijk beschreven in De Heraut van 25 April 1886, waar hij o.m. zegt: „Kerkelijke bestuursleden, die, onder welken naam ook, zichzelf beschouwen als een soort van kerkelijke overheden, worden door die positie als vanzelf gedrongen, hun macht als zoodanig te handhaven. Vindt dit tegenstand, dan komen zij er als vanzelf toe, met alle hun ten dienste staande middelen het verzet te breken. En wanneer dan dat verzet zich gronden kan op Gods Woord, terwijl hun eigen heerschappij zich daaruit niet laat rechtvaardigen, dan is wederom zeer natuurlijk, dat zij hoe langer hoe meer Gods Woord gaan ter zijde stellen, om zich achter hun menschelijke inzettingen te verschanssen. Op de zuiverheid van leeren van leven wordt dan allengs minder gelet; meer en meer wordt uitsluitend geijverd tegen alles wat de hiërarchie in gevaar brengt; strijd tegen haar gezag wordt tenslotte de groote, de meest strafbare, de bijna onvergeeflijke zonde; en het is dan deze zonde, die bepaaldelijk getroffen wordt door de toepassing van de kerkelijke tucht. Zij verandert dan geheel van karakter, al behoudt men ook het woord en de vormen. Zij ontgaat tot een steunsel voor de kerkelijke hiërarchie, tot een dwangbuis voor de overheerschte gemeenten, tot een wapen in den kerkelijken strijd”. (Wij spatieerden). Is het niet, alsof hier ontworpen wordt, nauwkeurig en scherp, een beeld van den geest en de drijving der hiërarchische synoden van '42 en daarna?

Iets dergelijks ontmoeten we ook b.v. op de Geldersche Synode van 1618 (Reitsma en van Veen, IV, 219) waar ze uitsprekt „dat aan de synode competeert wetten te geven en niet van een classis te ontvangen” — Een Commissie, die in 1721 zal opstellen een concept Visitatie-reglement is eenparig van gevoelen, dat de Christelijke Synode o.a. moet „ordonneeren en gelasten” dat alle kerkeraden alle zaken, waarnaar in de visitatie-vragen onderzoek gedaan is, „stiptelijk in praktijk brengen en onderhouden”. — De predikant van Rijnsoord brengt in den kerkeraad twee stemmen uit; een synodale resolutie van 1726 had uitgemaakt, dat die oude gewoonte bestendig zou worden. Twee ouderlingen en een diaken vragen voor dit zonderling gebruik bewijs uit Gods Woord. De predikant zegt: „er ligt een synodale resolutie, welke wij allen moeten gehoorzamen en waaraan wij ons moeten onderwerpen, als zijnde de hoogste (!) kerkelijke vergadering en degenen die zich daartegen stellen zijn aan de kerkelijke censure onderworpen” (!!). De Classis weet „deze personen” tot „onderwerping” te brengen.

De klauw van het Beest.

In De Heraut, nr 476, schrijft Prof. Rutgers: „Gelukkig de kerk, die ontkomen is aan de ongerechtigheden eener Protestantse hiërarchie”.

Maar ook de vrijgemaakte kerken hebben toe te zien. Terecht schreef Prof. Rutgers in het Heraut-artikel van 25 April 1886: „Zij er maar in onze kerken door des Heeren gunst, kennis van Gods Woord en van zijn ordonnantiën; bereidvaardigheid om zich daaraan tot elken prijs te onderwerpen; opmerkzaamheid op de teekenen des tijds en op de lessen der geschiedenis; en een vast vertrouwen op de macht van de wezenlijke en de eenige kerkelijke Overheid, d.i. op de almacht van den eeuwigen Koning, die door revolutie van zijn dienaars toch nooit kan worden ontroond!”

Het zal duidelijk zijn, waarom we meenden tegen het nieuwe Oosterbeekse palliatief te moeten ingaan.

De stem uit Oosterbeek riep: vrede, vrede!

Men meende daar de kerk te bouwen. Inderdaad was men bezig te breken.

Want alle vrede, die zich niet baseert op recht, het recht, dat vraagt naar de feiten, is een schijnvrede, een valsche vrede, en daarom nieuwe bron van verwarring en oneenigheid.

Iemand kan wel vrede roepen. Maar intusschen kan hij, schoon gansch onbedoeld, onvrede te voorschijn roepen.

Men spiegele zich aan het woord, dat we (met geringe wijziging) aan Tacitus ontleenen: „Quum pacem vocarent, vastitium faciebant”. (Terwijl ze „vrede” riepen, waren ze bezig, stukken te maken.) P. D.

HEIDELBERGSCH CATECHISMUS

Aan de abonnees op mijn „Heidelbergsche Catechismus”: deel II, bl. 36, regel 16 v. b. staat: Want, Lees: K. S. Wat.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De hulpdiensten op het Zendingsterrein

In het voortreffelijk rapport, dat ter Generale Synode te Amersfoort, namens commissie III door Ds M. de Goede werd uitgebracht inzake de Zending onzer kerken, komt een zinsnede voor, waarin gewzen wordt op het feit, dat op den medischen dienst zeer sterk is bezuinigd, waarna de commissie als haar oordeel uitspreekt: „Dat deze dienst naar Verenigingen dient te worden overgeheveld”.

Geldgebrek alléén is hiervan niet de oorzaak, maar in veel sterker mate de overtuiging, dat met de „comprehensive approach-idee” in ons zendingswerk radicaal gebroken dient te worden. De Synode van Amersfoort heeft streng onderscheiden tusschen den Hoofddienst — de prediking van het Evangelie aan alle creaturen, dat naar het bevel van den verhoogen Heiland de taak der Kerk is, — en de Hulpdiensten, die naar het oordeel der Synode moeten worden overgelaten aan daartoe te stichten Verenigingen.

Voor den Schooldienst bestaat een Vereniging — is althans in oprichting — en de broeders in Gouda hebben onder den zegen des Heeren al heel wat ten behoeve van het onderwijs op O-Soemba tot stand kunnen brengen. Voor den medischen dienst echter bestaat nog geenerlei organisatie.

Inzake de zendingsterreinen sprak de Synode uit, dat Oost-Soemba en het eiland Savoe, alsmede de Daerah Istimewa Kalimantan Barat (West-Borneo), „zullen zijn zendingsterreinen van de Gereformeerde Kerken in Nederland, zooals ze in deze Synode zijn vertegenwoordigd”. Het eigenlijke zendingswerk op Oost-Soemba moet geacht worden ten einde te loopen.

Inzake zendende kerken besloot de Synode:

1. De kerk van Zwolle zal zijn „zendende kerk” voor de terreinen Oost-Soemba en Savoe;

2. zoolang niet een bepaalde kerk in Friesland als „zendende kerk” optreedt, zullen de kerken in Friesland worden beschouwd als „zendende kerken” voor het terrein West-Borneo (of eventueel ander terrein);

3. aan alle kerken te adviseeren, zoowel met de kerk van Zwolle als met de kerken in Friesland samen te werken, tot een volgende Generale Synode een beslissing zal hebben genomen inzake eventuele, uit de kerken opkomende, concrete voorstellen omtrent samenwerking van bepaalde ressorten voor één zendingsterrein.

Al onze kerken zijn dus „zendende kerken” en zij hebben die verheven taak te vervullen in opdracht van den Koning der Kerk. De gedachte aan deze roeping ontvouw te zijn, komt zelfs niet in ons op.

Naast den Hoofddienst vragen ook de Hulpdiensten onze volle aandacht en daadwerkelijke medewerking. Dit werk is echter opgedragen aan Verenigingen.

In overeenstemming met deze Synodebesluiten werd

in de provincie Utrecht in beginsel een dergelijke Vereniging gesticht, en tot den aanpak van dit werk een voorloopige commissie benoemd van vijf leden. Deze commissie heeft zich over den juiste vorm en de te volgen wegen ernstig beraden en het is op grond van dit beraad, dat de commissie het volgende denkbeeld onder de aandacht brengt en ter ernstige overweging hartelijk aanbeveelt:

We moeten komen tot een „landelijke organisatie voor Medischen- en Schooldienst op de zendingsterreinen der Gereformeerde Kerken”.

Deze organisatie zou kunnen bestaan uit acht gewestelijke Verenigingen, wier taak het zou moeten zijn ieder in eigen ressort de gemeenten te stimuleren door voorlichting, informatie, het stichten van plaatselijke commissies e.d., om zodoende de liefde en offervaardigheid voor dezen arbeid op te wekken en gelden ervoor in te zamelen.

Deze acht gewestelijke organisaties vormen met elkander het landelijk Verband, door welk Verband benoemd worden twee Sub-commissies of secties, elk van b.v. 7 leden; één sectie voor den Schooldienst en één voor den Medischen dienst. Voor den Schooldienst zou het bestuur van de Vereniging S.O.S. de aangewezen instantie zijn.

Het landelijk Verbandsbestuur zou kunnen worden gevormd door:

1. afgevaardigden der Gewestelijke Verenigingen; uit elk gewest één;

2. afgevaardigden uit de zendende kerken; uit Zwolle en Friesland elk één;

4. afgevaardigden uit de beide secties; uit elke sectie twee;

1. afgevaardigde van de Zendingsdeputaten.

Totaal dus 15 personen. Er is op deze wijze contact met alle instanties.

Dit landelijk bestuur benoemt uit zijn midden een Voorzitter en 2en Voorzitter, een 1sten en 2den Secretaris en een Penningmeester. Deze vijf personen vormen het dagelijksch bestuur.

Het landelijk bestuur heeft tot taak te trachten te voorzien in de noden en behoeften van de Hulpdiensten op de zendingsterreinen onzer kerken, en het geeft aan de Ingekomen gelden een bestemming in overleg met alle betrokken instanties en na uitgebracht advies door de betrokken secties, aan welke secties ook de uitvoering der besluiten is opgedragen.

De Vereniging S.O.S. krijgt in dit plan wel een geheel ander karakter, maar dit lijkt toch eenvoudiger dan dat men twee geheel zelfstandige landelijke organisaties krijgt: één voor den Schooldienst en één voor den Medischen dienst, en men moet dan nog gaan trachten deze beide Verenigingen met volledige besturen en raden van Toezicht te gaan overkoepelen met een landelijk dak. Het staat te vreezen, dat dit een geweldigen rompslomp zou geven, en dat het naast elkaar werken van den Hoofddienst — de Zending — en twee volledig uitgeruste Hulpdiensten, verwarring, versnippering en energieverspilling zou geven, die slechts nadeelig zouden kunnen werken.

De Utrechtsche commissie meent met het bovenstaande een constructief plan te hebben aangeboden en vertrouwt, dat het de aandacht en ernstige overweging zal mogen verwerven die het verdient en die voor de uitvoering der Synodale besluiten noodzakelijk zijn.

Het voorloopig correspondentie-adres der commissie is: H. TROOSTHEIDE, Soestd. weg 219 Zuid te Bilthoven. Telef. 2010 (K 3402).

DE CRISIS VAN HET GEZAG

in het bedrijfsleven (XIII)

Naar het ons voorkomt zal men zulk een opvatting, welke wij verleden week bij dr van Es tegenkwamen, over het paradijs als van een communistischen heilstaat en dit geldt evenzeer van de komende nieuwe wereld, alleen dan kunnen handhaven, wanneer men er van uitgaat, dat in den staat der rechtheid de menschen volkomen elkanders duplicaten waren, zoowel wat aard en aanleg als wat gaven en talenten en arbeidstaak betreft. En nu houden wij met prof. dr K. Schilder in diens werk „Wat is de hemel?” (J. H. Kok, Kampen, 1935) vast aan deze overtuiging, dat „geen enkel mensch den ander gelijk is, geen enkele kip, en dus ook geen enkel ei, ooit duplicaat geweest is” (blz. 81). Wij zouden hier ook een woord van dr Emil Brunner kunnen citeren uit zijn „Gerechtigheid” (blz. 47): „Gott schafft keine Schemata, sondern Individualitäten”. (God schept geen schemata, maar individualiteiten.)

Dit betekent dat er niet alleen zou komen bij ontwikkeling van het leven in den staat der rechtheid verscheidenheid onder de menschen naar hun personen, eigenschappen en onderscheiden begaafdheden, doch ook in hun werk-opdrachten, want tot de vervulling daarvan in den dienst van God waren deze talenten en gaven alleen gegeven. Prof. Schilder zegt daarvan in zijn meergenoemd werk „Wat is de hemel?” op blz. 250: „De hof zou uitgroeien tot het paradijsder-volheid. Doch dit niet alleen. Ook het menschenpaar-van-den-beginne zou uitgroeien tot de

gemeente-der-volheid, welke omvatten zou al diegenen, die in en door Gods scheppings- en voorzienigheidswoord ten leven waren geroepen. En, wij alle gemeenschap in den zulveren staat der ongerepte dingen zich geleidelijk organiseert in een natuurlijke ontplooiing van het patriarchaal geregeerde leven, daar zou dat menschenpaar zich ook gaandeweg ontwikkelen in den „stads”-vorm. Er zouden zijn leiders en geleiden, er zou zijn overheid en onderdaan”. In dezen laatsten zin veroorloofden wij ons met het oog op ons onderwerp spatiering aan te brengen.

Wij hebben bij deze verscheidenheid dan ook niet te doen met een gevolg van de zonde, maar met Gods Schepperwil, en dat bij den aanvang en sindsdien ook na den zondeval en eens straks ook aan het eind der dagen, wanneer de volkomenheid en de eindvervulling van het woord: „Zie ik maak alle dingen nieuw”, zal ingaan. Ook in dezen kiezen wij, om met prof. Schilder te spreken in zijn „Wat is de hemel?” (pag. 53) „positie niet in het nog niet gekomen zijn van het „eeuwige”, doch in het altijd gekomen zijn, komen, komen zullen van „den” Eeuwigen God.

Wij herinneren in dit verband aan hetgeen prof. dr H. Bavinck schrijft in zijn Gereformeerde Dogmatiek, derde deel: „Substantieel is er door de zonde niets uit den mensch weggenomen en niets in hem ingebracht. Het is dezelfde mensch, maar nu wandelend, niet naar God heen, maar van God af, het verderf tegemoet”.